

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: JULEAFTEN I HØNSEHUSET

Citation: Schandorph, Sophus: "JULEAFTEN I HØNSEHUSET", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 469. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-schandorph02val-shoot-workid91809.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

JULEAFTEN I HØNSEHUSET

470

471

I.

Garver-Bolette i R- Fattighus havde en uægte Søn, som hed Ludvig, og som boede hos Moderen i Fattighuset. Han gik for al være den værste Gadedreng i Byen. Naar de "fine" Drengene om Sommeren badede sig i Aaen, efter at have afklædt sig paa den lukkede Badebro, overraskedes de tit af Garver-Bolettes Ludvig og blev af ham regalerede med nogle frygtelige Dukkerter. Han havde klædt sig af paa den aabne Bred, var først soppet, saa svømmet ud og faldt saa, lig en Haj, over sit Bytte, og, før de "fine" Drengene kunde samle sig til Modstand, var Proletaren allerede i Land og løb splitternøgen op ad Landevejen med sine Klæder under Armen, hylende og hujende. Om Vinteren havde de "fine Drengene" deres Rutschbane paa en Bakke tæt uden for Byen. Tidt, naar en "fin , Drengs" Slæde var i vildest Fart, mærkede den kørende et Ryk i Mejerne, han væltede da til Siden og følte sig bearbejdet i Ansigtet af Sne, der blev strøget haardt og fladt hen over det. Det var Garver-Bolettes Ludvig, der ogsaa nu var paa Hærværk.

I Friskolen kunde han aldrig nogen Sinde et Ord af sine Lektier, men om Sommeren morede han sig med Bedrifter som at stikke en levende Frø eller Skindet af en røget Sild i Lærerens Baglomme eller fylde hans Hat med Oldenborrer.

Prygl af Læreren bed ikke paa ham, og Læreren holdt op at prygle Garver-Bolettes Ludvig fra den Dag af, da han under en Strambuksforretning følte et Bid i Læggen, saa ærlig ment, som var det en Bindehund, han var kommen for nær. Men siden den Dag var Drengen ikke slet saa ondsindet, og hans Uvornheder havde en mindre ondartet Karakter.

472

Hans Moder, den karlehøje og føre Garver-Bolette med det store røde, beskæggede Ansigt, kunde prygle sin Dreng mør, naar hun tog sig det for. Men hun var kun lidt hjemme, hun maatte ud som Vadske- eller Rengøringskone for at bjærge Føden. Kun enkelte Gange, naar hun fik at vide, at Drengen havde slaet Ruder ind i Fattighuset eller var strejft rundt i Byen og havde forsømt Skolen, tog hun et Tag i hans Arm, vred den med sin vældige Haand, og Knoerne bearbejdede da hans Overarms Muskler, saa der sad blaa Pletter længe efter.

II.

Det var Juleaften. En tæt Taage hang hen over Byen som en Sky over et Fjeld. Genboerne kunde ikke se over til hinanden. Stenbroen var fedtet-glat. Folk drev om som uformelige matmærke Afbrydelser af den store klamme Masse, der fortærede alle faste Omrids, alle Farver. Den lugtede surt som Emmen i et Vadskerhus eller Bryggers. I Købmændenes Boder, som fra den tidlige Morgenstund var fyldte af Landboere, der gjorde Indkøb til Højtiden, brændte Lys. De gloede løjerlig ud i Taagen. Den højrøstede Tingen og Prutten, Snapseglassenes Klinken lød, som om den fangedes af et uldent Tæppe. Det eneste, som, alt mens det led højere op ad Dagen, kunde gøre sig gældende i denne altomfattende Ensformighed, var Duften af de Æbleskiver, som bagtes overalt; siden varieredes den af Duft af Gaasesteg fra de velhavende Huse, Ribbens- eller Svinesteg fra Middelstandens, Klipfisk fra Smaafolks Køkkener; af og til gav Rødkaalen sit Bidrag til det duftende Kor.

Igennem dette Ælteføre forneden, foroven, rundt omkring til alle Sider havde Garver-Bolettes Ludvig vadet om fra den tidlige Morgen. Hans Moder havde ikke været hjemme i Fattighuset i flere Dage; hun havde haft Rengøring og Vadske at besørge, sidst hos en velhavende Snedker Jørgen Rasmussen, og der var hun

indbudt til at spise Julenadver. Drengen var naturligvis fri for Skole. Tidlig var han gaaet ud uden nogen fast Plan, men det Forsæt havde han fattet, at faa saa megen Kommers ud af sin Fridag som muligt.

Men der var ingen "fine" Dreng paa Gaden, som han 473 kunde chikanere. Hans Kollegaer Gadedrengene interesserede ham mindre. Da han havde været oppe at slaas med en tre, fire Stykker, blev han ked af denne ensformige Sport. Saa havde han drevet det til at spænde Ben for en Tjenestepige, saa hun faldt med sin Kurv, og derefter vekslet nogle Skældsord med hende. Det var lykkedes ham at sætte sin store smudsige Tøffelhæl paa en nedfalden Snip af en Dames Kjöleslæb. Han var derefter dreven ind i en Købmandsgaard, hvor der var fuldt af Bøndervogne, havde raabt en lidt anløben Gaardmand an med de Ord: "Pas paa, pas paa! - Hjulet gaar rundt", men havde ikke som ved sidste Efteraarsmarkedsdag fundet en saa naiv Mand, der var standset, sagde: "Hvad gør Hjulet?" og stod af for at se efter, om der var noget i Vejen; nej, denne Gang fik han til Tak for sin Vittighed en Piskesnært over Nakken, mens Vognen hjulgnistrende for ind i Taagen.

Garver-Bolettes Ludvig var ikke i godt Humør. Han fandt, det var en tarvelig Juleaften, den i Aar med den kedelige Taage. Nej, i klart Vejr, i skingrende Frost var der noget at gøre, da kunde der blive Sjøv i Gaden. Han drev videre om, Time efter Time, fik ved at liste sig ind i et Par af de halvmørke, af Bønder opfyldte Butikker Lejlighed til at rapse et Par "Formelys", et Kræmmerhus Rosiner og ved at smutte ind i en simpel Beværtning bag en Bondes brede Ryg til at "negle" fire store Stykker "brunt Sukker" fra en Underkop samt en Æske Tændstikker, som stod i Vindueskarmen. Garver-Bolettes Ludvig plejede nemlig, naar han kedede sig og ikke vidste nogen bedre Beskæftigelse, at stryge Tændstikker af, en for en, saa gik den Tid dog med en Slags Afveksling, Knald og Fut.

Men, Herre Gud! Skulde *det* være hans sidste Haab til en Juleaftens Morskab? I Fjor havde han dog hjemme i Fattighuset spist Grød og Flæsk sammen med sin Moder og faaet sød Mjød til og havde haft følgende Ekstraglæder: at køre som paatvungen Gæst i Slæde med tre "fine" Dreng om Dagen og om Aftenen at traktere det gamle Fattighuslem, Rebslager Setler, med en Flaske Brændevin, han havde stjaalet fra en Disk, saa samme værdige Olding havde gennemgaaet alle Drukkenskabens Stadier: Sang, Dans, vemodig Graad ved Mindet om gamle Kærester og bedre Dage, Opblussen af Ungdomsmodet, saa han vilde prygle sine Kollegaer i Fattighuset, Forsikring om, at det var af lutter Kærlighed til dem, Rallen i Stemmen og Dinglen i Benene, endelig en fuldstændig dødlignende Tilstand.

474

Men i Aar! Mørket faldt paa, mens Drengen drev om paa sin mislykkede Ekspedition, og snart var det bælgmørkt udenfor. Inden for alle Ruder saas Lys; bag nogle lød Klavérspil, bag nogle Sang, bag andre højrøstet Tale, Barnelatter, Raslen med Glas og Porcelæn. Garver-Bolettes Ludvig gled ene gennem Taagen som en mat Skygge over en Væg i et halvmørkt Rum. Og, hvor saa' de tirrende ud, alle disse oplyste Ruder! Skulde han drive en Sten mod et Par af dem? Han var lige ved det et Par Gange, havde bukket sig og faaet fat paa en Sten, men . han nøjedes med at bruge Gadesnavs og kaste det paa Dørene. Maaske tittede Bevidstheden om det haabløse i en Enekamp mellem ham og alle Byens Huse frem hos ham; det vilde dog ende med, at han blev taget af Politiet, og stort Skaar kunde det jo ikke gøre i Beboernes Juleglæde, om en Rude blev splintret.

Modet sank mere og mere i Garver-Bolettes Ludvig. I hans paa Ideer til Gavtyvestreger aldeles tomme Hoved sivede med Luftens Fugtighed en underlig myg Forknythed ind, noget, han ellers aldrig kendte til. Havde han ikke holdt fast ved den eneste moralske Følelse, han havde: Afsky og Foragt for en "Pibeunge" eller "Tøsedreng", - for vist vilde Garver-Bolettes Ludvig have sat sig paa en af de store Afviserstene i Postgaardens Indkørselsport og lettet sig i Graad, som han da rimeligvis havde forceret op til vilde Brøl og Skraal for at overdøve noget ækelt noget, der laa og gjorde ondt inde i ham. Han vilde have hidset sin Arrigskab og Uartighed op mod dette "Indvendige", som var ham det ubehageligste af alt. For det gjorde lige saa ondt, som Svien af det Brandsaar, han havde faaet for et halvt Aar siden, da en Smededreng fik ham listet til at røre ved et uskyldig udseende Stykke Jern, men som var glohedt. Det var en Hævn, fordi Garver-Bolettes Ludvig en Dag havde sparket til et Vognhjul, som Smededrengen rullede ned ad Gaden, saa det faldt om og slog ham over Benene.

Drengens Moder havde aldrig været øm mod ham, men hun var dog den eneste, han hørte til, og som hørte ham til. Han vidste, hun var hos Snedker Jørgen Rasmussen, vidste ogsaa, hvorfor hun ikke vilde eller turde tage ham med, thi det Ry, han stod i, var ham velbekendt. Han var "hoven" paa sin Vis, og han vilde - det svor han en drøj Ed paa - ikke paa nogen Maade prakke sig paa den "Høvlespaansfiler" Jørgen Rasmussen eller hans tykke Kone. Alligevel kunde Drengen ikke 475 lade være stadig at komme tilbage til St. Bentsgade. Jørgen Rasmussen boede i Enden af den, længst fra Torvet. Drengen gik stadig længere og længere ned ad St. Bentsgade. Ikke fordi han vilde se eller være sammen med sin Moder - men . ja, han vidste ikke, hvad der stak ham.

III.

Uden at Drengen vidste, hvorledes det gik til, stod han trods sin gentagne Ed paa ikke at ville se Jørgen Rasmussens Hus paa én Gang midt i samme Snedkers Gaard. Det var Bælgmørke, og Taagen var bleven til Ruskregn.

Køkkendøren var lukket, men Madosen opfyldte hele Gaarden, og Drengen kunde høre det stege og brase indenfor. Han saa' gennem Vinduet Profilen af sin Moder, saa' hendes Skæghaar flimre i Lyset, mens hun tog en vældig Bid af en dampende Æbleskive.

Drengen var skrupsulten. Det var for galt, saa de aad derinde. Der maatte gøres noget.

Garver-Bolettes Ludvig saa' sig om i Gaarden, ledte efter en Idé og fandt den i en Hast, som om han greb den svævende i Luften. Han vidste, at der i Gaarden til højre for Vaaningshuset var en lille Udbygning, og at et af Rummene tjente til Hønsehus. Det kunde være "Grin" at se, hvordan der saa' ud i et Hønsehus en Juleaften.

Han rekognoscerede først Omgivelserne. Hvad var det? Der blev Uro i Køkkenet. Hans Moder og Pigen tørrede sig om Mund og Hænder i hver sin Snip af et Viskestykke, saa aabnedes en Dør, og i en Fart saa' Drengen et oplyst Træ, straalende broget af Guld, Sølv og alskens Farver . Vips . saa blev Døren smækket i. Men Køkkenlampen stod og brændte paa Bordet.

Drengen fik Klinkefaldet paa Døren fra Køkkenet til Gaarden lydløst lirket op, strøg lige saa lydløst igennem den, erobrede nogle Æbleskiver fra en Tallerken, drak en forsvarlig Slurk af en Punschekande, tog en hel Nævefuld af noget rødt, der laa i en Si paa Skorstenen, og stak baade Æbleskiver og den røde vaade Masse i Lommen. Da han beredte sig til et 476 uhørligt og hurtigt Tilbagetog, saa' han, at han havde en Kollega i sin Strandhugs-Ildræt. En stor sort Hankat, kommen Gud véd gennem hvilken Aabning, stod og lavede Mælk af en Skaal paa Køkkenbordet. Den Kat vandt straks Drengens Sympati. Han tog en Flødekande og hældte Indholdet ud i en tom Skaal for at lette Katten Lejligheden til yderligere at delikatere sig; hvorpaa han atter gled ud i Gaarden.

Det var i rette Tid. Garver-Bolette og Jørgen Rasmussens Pige, der havde været inde og danse om Juletræet, kom atter frem. Kattens Niddingsdaad blev opdaget, og Misdæderen blev med Kosten jaget ud i Gaarden under en Række Skældsord, af hvilke "Hundetamp" og "Svine-Peter" var baade de mindst logiske og de mindst uhøviske.

Drengen havde lige faaet løftet Krogen paa Døren til Hønsehuset; da dukkede han sig brat, skræmmed ved det fra Køkkendøren i Gaarden udsivende svage Lys, og i det samme saa' han sin Ven Katten.

Den Kat kunde være en ganske grinagtig Kammerat at have med i Hønsehuset den Aften. Han gav sig til at kæle for Katten og sagte hvisle: Mis, Kis! Han kunde se den i Form af en sort Klump stryge sig langs en Mur. Den nærmede sig tøvende, den standsede og spejdede ud i Mørket med gnistrende Øjne.

Imidlertid, den fandt maaske et Slags Aandsslægtskab mellem sig og Drengen; den lod sig lokke af hans dæmpede, kælnede kalden; snart følte han dens Ryg krumme sig varmt og blødt under hans klappende Haand, - med den anden Haand løftede han Krogen til Hønsehusets Dør, lindede den paa Klem, og Katten og Drengen strøg ind i Hønsehuset.

Kun en svag, straks ophørende Kaglen røbede, at en eller to af de højt oppe paa Pinde sovende Høns havde lidt en flygtig Forstyrrelse af Søvn. Alt blev straks stille i det rugende Mørke. Katten unddrog sig Drengens Rækkevidde; han følte den ikke længere, han saa' ikke engang dens Øjne lyse i Mørket. Naa, foreløbig havde Drengen ingen Brug for Katten. Han var voldsom sulten og vilde i Lav med nogle af sine Tyvekoster, det brune Sukker og Rosinerne. Han undte nok Katten en Bid med, men han indsaa', at hans Indbydelse til et saadant Maaltid var unyttig og sagde halv højt:

- Nej, den Slags Mad er Du nok ingen Kat efter, Mo'ns Pir's!

477

Drengen følte et lignende Velvære, som naar han træet kom i Seng om Aftenen. Frisk eller god Luft var han ikke vant til hjemme paa Fattiggaarden eller fra Friskolen. Hønsehusets sødlig lumre Atmosfære, Lunheden i Modsætning til Rusket der udenfor, ja selv Stilheden gjorde, at han befandt sig hyggeligt nogle Øjeblikke, mens han sad og gnaskede Kandissukker og Rosiner.

Men han følte Trang til noget vaadt; han begyndte at blive tørstig. Garver-Bolettes Ludvig var en Dreng med Udveje. Katten kunde sagtens; den havde faaet baade Mælk og Fløde.

En Tændstik blev reven af og et af de stjaalne Formelys tændt. Katten hvæsedede af Overraskelse - og en Hane begyndte at gale. Den tronedede højt oppe paa Pinden midt mellem en Række Høns, som sad med Hovederne dukkede ned mellem Halefjerene. Hanens røde Øjne gloede uendelig dumt ud, men dens Halskrave glimtede som tæt Guldbroderi paa rødt Silkestof som Grund.

Der er, som bekendt, kun en ringe Æggeproduktion paa den Tid af Aaret. Der findes kun faa og spredte Eksemplarer; det vidste Drengen. Men han havde før været i Hønsehuse; han vidste al finde dem. Hele fire Æg! Sikken en Svir at spise raa Æggeblommer til sit Kandissukker. Lækrere Sager fik Jørgen Rasmussens skævbenede Peter og rødhaarede Elvine vist næppe. "Æh - I Høvlespaansfiler-Unger! I skal ikke være vigtige!"

"I har Lys der oppe i Stuen til Gaden! Æh! - jeg kan ogsaa lyse op."

Han tændte det andet Lys. Det kneb med at faa Lysene stillede fast; flere Forsøg paa at faa et af dem borede ned i Jordgulvet mislykkedes. Jorden var for tør. Lyset faldt om, gik ud og sved nogle Halmstraa i Faldet.

Drengen "borede" i sig, og Opfindelseskilden sprudlede. Søm var der nok af paa Hønsehusets Vægge, og det prikkede Bomuldshalstørklæde, han bar, var ikke mange sure Sild værd. Han løste det op, rev det midt over, bandt den resterende Halvdel igen om sin Hals - den var saamænd til lige saa stor Nytte, som den havde været i Forbindelse med sin fraskilte Halvdel - denne blev nu igen halveret og af hver Kvartdel lavede Drengen to Klanker; de nederste bandt han om "Formelysene", de øverste hængte han paa Sømmene. Det var improviserede Lampetter, Lysene sad svært paa Sned, dinglede og dryppede rigelig Tælle ned paa Gulvet, men hvad gjorde det?

478

Garver-Bolettes Ludvig var helt "hoven" af sin Opfindelse. Han syntes, at den lignede noget "Dingeldangel" med Lys i, som han havde set engang i Raadstuesalen, der var smykket til Aftenens Bal, en Formiddag, da hans Moder vadskede Salens Gulv sammen med Arrestforvarerens Kone. Det var, inden Ludvigs Rygte var blevet saa slemt, at Folk kun tog Garver-Bolette paa Arbejde under den Retingelse, at hun lod sin Dreng blive hjemme.

Nej, sikken et Sjøv! Hvor der var lyst i Hønsehuset! Alt mens Drengen spiste Æg og Sukker, vaagnede Hønsene, saa' sig forbavsede om - og Hanen galede, som om det kunde være lys Morgen. Hønsene kaglede smaat, og Katten, som Drengen helt havde glemt, tog en Klavretur op ad Væggens Bindingsværksstolpe og sendte den store Hane nogle prøvende mistænkelige Sideblik, som blev besvarede i samme Aand. Hanen blev siddende paa Pinden, Katten i Lugevinduet's Karm, indtagende den bevæbnede Neutralitetsholdning, som Katten og Hønsehusets Befolkning altid iagttog paa de Tider, der ingen Kyllinger eksisterede, thi i Kyllingetiden herskede der et om ikke aabenlyst, saa dog megetaarvaagent Fjendskab.

Katten krummede Ryg, Hanen rejste Hoved og lod sin Halskrave bruse. Katten gabede, Hanen rystede sig; der var en stadig Korrespondens i deres Bevægelser hver paa sin Side: Hver eneste Høne holdt stift Øje med det Individ af en anden Race, der var trængt ind paa dens Enemærker - Drengen lod ikke til at interessere dem synderlig.

Han var nu færdig med sin Æggemad, befandt sig rigtig vel, blev velvillig i Sind, som mætte Folk plejer at blive, fandt, at Hønsene og Katten ogsaa burde more sig.

Idet han rejste sig for at pirre de vaagne, men forlegne eller benovede Høns ned fra Pindene, mærkede han noget fugtigt paa sit ene Laar. Det kom fra Lommen. Han tog ned i den, fik en hel Nævfuld af noget fugtigt. - Aa! Det var det røde, han havde stjaalet fra Sien i Køkkenet.

Mon det var Syltetøj? Lad os smage. Nej, det var en Blanding af surt og stærkt! Det smagte egentlig nederdrægtigt. Gud véd, om Hønsene vilde æde det?

"Husch! Hu - Halloj .! Ned med jer! Hej Du store Hane . ned med Dig og alle dine Madammer! . Kat! . ned med Dig, dit Næshorn!"

Katten hvæsedede og trak sig ind i et Hjørne af Vindueslugen.

479

Hanen og Hønsene kaglede og skreg op, flagrede spjættende ned paa Gulvet . og styrtede sig graadig, indbyrdes kæmpende for Føden over den røde Masse, som Garver-Bolettes Ludvig havde strøet ud over Halmen.

Uh - hvor de aad, aad og aad! Og jo mere de aad, jo mere Spektakel gjorde de Drengen kaglede, galede og hvinede om Kap med Hønsene, for om mellem dem som deres Kammerat; kun Katten blev siddende med krum Ryg, gloede ned paa det hele med en mefisolofelisk Mine. Havde den kunnet synge Partiet af Gounods

"Faust", vilde den have omsat Baspartiet i Kattediskant og sunget:
"Fanden fører Ballet op !"

Hønsene blev lystigere og lystigere. Hanen blev erotisk; der foregik ubeskrivelige Episoder midt under den vilde Dans. Det var første Gang, at Garver-Boettes Ludvig fik Indtrykket af, at Høns var Fugle, saadan fløj de, under Vingebasken og Halløj. Han legede Tagfat med dem, naaede stundom at rykke en Vingefjer ud, stundom at gribe den store Hane om Benet - uh, hvor Hanen eller Hønen skreg - Katten mjavede i vilden Sky; de Høns, som ikke for Øjeblikket var med i den vilde Jagt, aad af den røde Masse.

Drengen var beruset af Bevægelsen, Larmen, Vildskaben! Han skreg og hvinede, overdøvede al den Galen og Kaglen, fór om som en besat, greb ned i, hvad der laa paa Gulvet, kylede det til alle Sider, lo og sang:

Og derfor vil jeg slaas
som tapper Landsoldat.
Hurra, Hurra, Hurra!

Han anede intet, sansede intet; han og Hønsene var lige besatte under den infernalske Juleleg, han førte op.

Hvad nu?

Det dunderer paa Døren.

"Lad dundre, jeg dunderer igen!" Og Drengen dundrede med begge Støvlehælene en Trommehvirvel paa Indersiden af Hønsenes Dør, alt mens han bestandig irriterede Hønsene til at flagre og rende omkring.

- Hvem er i Hønsenes? lød det ude fra den anden Side Døren med en dyb Røst.

480

Drengen kendte Røsten. Det gik op for ham, at den varslede ham Ørefigen og Hug. Men han var saa lyrisk begejstret, at han betragtede slige Dagligdagsting som Ubetydeligheder.

- God Aften og glædelig Jul, Garver-Bolette! brølte han ud gennem Døren.

Udefra lød det:

- Nej, aldrig saa længe jeg har levet, og lige til jeg skal gaa her fra denne Verden, har jeg kendt Mage til Asensbæst!

Drengen raabte:

Tak, Mutter, Tak, i lige Maade!

- Du skal faa lige saa mange Hug, som dit Liv kan taale.

- Tak, Mutter! Vent bare, til det bliver Frostvejr, saa varmer det saa yndigt.

- Vil Du lukke op, din Svineplanet?

- Værs'artig, Mutter! . naa, god Aften! Det er Jørgen Rasmussens Trine! God Aften, Trine!

Garver-Bolette og Tjenestepigen Trine havde oppe fra Køkkenet hørt den usædvanlige Bevægelse i Hønsenes, set en Lysstriben i Dørsprækken, og Garver-Bolette havde straks haft en Anelse om, at, hvis der var nogen i den hele By, som kunde gøre saadant et Spektakel i Jørgen Rasmussens Hønsenes, maatte det være Laad'vi!

Trine og Garver-Bolette kom ind. Drengen lukkede dem op.

- Nej - hør véd Du hvad, Bolette, sagde Trine, der er, min S'æl, Lampeininger paa Væggen. Se - Bolette! . se Hønsene, hvor de skaber sig! Se den store Hane . Hi-hi-hi! Du, Bolette . se, hvor den . puh . den er . hvad? Den er .

- Ti stille, Trine! der er jo et Barn til Stede!

- Puh . saadan en som Laad'vi! Han véd lige saa god Besked som Hanen.

- Hold din Kæve i, Trine!

- Ja, der er noget i'ed, Bolette.

- Hurra for Trines to Børn! raabte Drengen.

- Der kan Du selv se, Bolette! sagde Trine.

- Du er et Bæst, sagde Bolette til sin Søn . Men Du, Trine - sikken Hønsene skaber sig! Sikken de render! Høns, som ellers er saadan nogle søvnige Bæster! Og, de dingler, Trine! Gud hjælpe mig, om de ikke dingler! De er fulde, Trine!

481

- De slubrer noget rødt i sig, Bolette! Du, Laadevi! hva' er'ed, de slubrer i sig?

- Det er bare Syltetøj, Trine! sagde Drengen.

Trine greb efter det røde, lugtede til det og sagde:

- Bolette, ved den levendes! Det er de Solbær, som har været paa Brændevin, dem, som jeg hældte ud i Morges. Det er dem, at Hønsene er bleven fulde af . Men hvordan er de Solbær komne hened?

- Jeg har snuppet dem, sagde Drengen. Han kunde ikke holde sin Selvfølelse tilbage.

Trine sagde :

- Ja, hør, Bolette! hvis den Dreng ikke er et Sjeni, saa vil jeg aldrig .

- Have faaet to Børn, brølte Drengen; en med Vognmand Herman Petersen Herman og ... en med .

Trine langede ham en over Nakken. Moderen vilde fuldstændiggøre Afstraffelsen med en Ørefigen, men Drengen stak i en Fart to Fingre i en Æggeskal, som han holdt op for sig som et Skjold.

Hønsene kaglede voldsomt op, løb dinglende om, berusede, som de var blevne, af de alkoholholdige Solbærrester. Og (iarver-Bolettes forargede Forbavselse døvede hendes Slagfærdighed ; hun sagde til Trine :

- Han har ædt Æg, den Hundetunge!

Den store Trine brød ud i en forfærdelig Skoggerlatter, kneb den lige saa store og endnu førere Garver-Bolette i Armen og fremarbejdede Ordene:

- Nej, nu har jeg oplevet det med, inden jeg døde! Det er en ren Komædie-Dreng!

- Og der sidder, vor Herre Død, Katten, sagde Bolette.

- Ja, der sidder sgu Katlen, sekunderede Trine, stadig højt leende . Hør, Bolette, jeg tager noget Punsch og nogle Æbleskiver med hened, saa sætter vi os ogsaa og gør Grin ligesom Katten og Hønsene og Drengen . , Hva', Bolette? Der er ingen, der skaffer en anden Morskab end som den, man selv skaffer sig.

Den glade Stemning smittede Alvorsvadskerkenen. Trine bragte det lovede; hun, Bolette og "Laadevi" delte Delikatesserne, Katten og Hønsene fik deres Part af Æbleskiverne; Punschen virkede paa Menneskene som Solbærrene paa Hønsene, 482 Trine, Moderen og Sønnen dansede i Kæde mellem de dinglende og trippende Høns, mens Trine sang:

Om Vinteren kører vi i Slæde,
saa vores Næser bli'r tyrkeblaa.

Badovs! Der faldt Lysestumperne ud af Klankerne og ned paa Gulvet. De rygende Tander sluktes i en Fart under Tøffelhælenes Tryk.

Med Mørket kom Bevidstheden.

- Hvis "de S'æle" hørte det, sagde Bolette.

- Ja, Død og Pine! saa bliver jeg ulykkelig, mumlede Trine.

Alle listede sig op i Køkkenet. Familien var oppe endnu undtagen Snedkerens gamle, firsindstyveaarige Svigermoder, som beboede et Kammer ud til Gaarden. Der var lukket og slukket, og Gardinet var nedrullet.

Garver-Bolette og hendes Dreng fulgtes ad til Fattighuset. Drengen fik hverken Hug eller onde Ord; thi Garver-Bolette indrømmede i sit stille Sind, at Drengen havde skaffet hende en glad Juleaften.

IV.

Den gamle Madam Brask, Madam Rasmussens Moder, hviskede ved Kaffebordet Julemorgen med en hemmelighedsfuld Mine:

- Sikke't Spektakel i Hønsehuset i Aftes!

Snedkeren trak paa Skuldren. Den gamle gik jo i Barndom og saa' og hørte, hvad ingen andre saa' eller hørte.

- Der var Lys, Sang og Dans dernede, vedblev Madam Brask.

- Ja, jeg tror det nok, sagde Snedkeren og gik ud af Stuen, mumlende: Aa Sludder!

Madam Brask hviskede til sin Datter:

- I min Tid satte man lidt Mad ud til . til disse herre Smaafolk Juleaften. Nu skal man være saa oplyst. Men jeg har været i Hønsehuset til Morgen, og der laa fire tomme Æggeskaller og to Lysestumper i Halmen. Og saa vil I endda sige, at der er ikke andet til, end hvad man kan ta' og føle paa. Hvem tror I, der har holdt Julenad're der? Og Hønsene var ikke til at faa vaagne.